

ingebracht en gaat steeds zoo ver als een bepaalde kleur noodig is. Naar gelang een kleur mindert en een andere ingevoegd wordt bestrijkt hij minder van de kettingdraden, terwijl de andere meer draden bedekt. Nu kunnen deze kleuren als vlakjes aan elkaar stooten, maar zij kunnen ook in elkaar overgaan. Deze tandachtige overgangen noemt men: *hâchures*. De Vlamingen spreken van „badderen”; waarschijnlijk komt dit van *se batre* — vechten, op elkaar indrijven. Het werd verbasterd tot *battere* en vervolgens tot *badderen*. Men spreekt ook van „*enchevetrer*”; de Duitschers zeggen „*schraffen*”.

Dit *badderen* is de grondslag voor de structuur van het gobelin in de bloeitijd, waarschijnlijk ontstond het in Arras (Atrecht). We komen hier later uitvoerig op terug. Bij den overgang van kleuren-groepen ontstaan *spletten* (zooals bij de *Kelim*), die later aan elkaar genaaid worden. De draden worden onder het werken met een kam vast tegen elkaar geslagen.

De uiteinden van de gebruikte draden blijven aan de achterzijde van het gobelin hangen (dit is de zijde die bij het weven bovenligt). Zij worden met een lus afgehecht, ten minste tegenwoordig, en dan afgeknipt. Er blijft een eindje van 5 à 6 cm hangen. Soms blijft de spoel liggen om even verder voor een zelfde kleur weer gebruikt te worden. De draad wordt dan overgelegd. Men begrijpt dus, dat het Gobelin aan de achterzijde volkomen ruig is. Vaak wordt de draad van de volgende kleur om de voorgaande geslagen; gebeurt dit telkens om dezelfde scheringdraad, dan ontstaat er een verdikking, hier is dus geen spleet.

Tegenwoordig weeft men zoowel op de staande (*haute-lisse*) als op de liggende stoel (*basse-lisse*). De *haute-lisse* is de oudste methode (Egypte); in Parijs en elders wordt deze nog wel beoefend, maar de *basse-lisse* is méér in gebruik. De meeste in Holland vervaardigde tapijten van den laatsten tijd werden in *basse-lisse* techniek uitgevoerd.

Bij de *haute-lisse* staat de stoel dus verticaal. De wever kan steeds zijn werk aan de achterzijde gaan beoordeelen; hij heeft echter het nadeel dat

EENVOUDIGSTE WIJZE VAN BADDERING